

ZER.5533.5.5.2019

DLA PODSTAWOWA NR 25
w Rzeszowie

Wpłynęło: 2019 -01- 3 1

L. dz.
Podpis
Rzeszów, 2019-01-30

PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ

- I. Kontrolę przeprowadzono w Szkole Podstawowej nr 25 w Rzeszowie, ul Starzyńskiego 17, 35-508 Rzeszów.
- II. Imię i nazwisko dyrektora szkoły: Bożena Zięba
- III. Kontrolę przeprowadziły: Magdalena Ćwikła – wizytator Kuratorium Oświaty w Rzeszowie na podstawie upoważnienia z dnia 14 stycznia 2019 roku nr RW.057.78.2019, wydanego przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty oraz Barbara Król - wizytator Kuratorium Oświaty w Rzeszowie na podstawie upoważnienia z dnia 14 stycznia 2019 roku nr RW.057.77.2019, wydanego przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty.
- IV. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny:
Podkarpacki Kurator Oświaty, 35-959 Rzeszów, ul. Grunwaldzka 15.
- V. Termin rozpoczęcia kontroli: **25.01.2019 r.**
Termin zakończenia kontroli: **25.01.2019 r.**
- VI. Tematyka kontroli:

Sprawdzenie prawidłowości działań szkoły w zakresie dotyczącym współpracy z rodzicami uczniów oraz zgodności zapisów Statutu szkoły z przepisami prawa w zakresie oceniania.

VII. W trakcie kontroli:

- Przeprowadzono rozmowę z dyrektorem szkoły, wicedyrektorem - nauczycielem matematyki.
- Przeprowadzono rozmowę z nauczycielem fizyki, przewodniczącą Rady Rodziców;
- Dokonano analizy stosownej dokumentacji.

VIII. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

1. Statut Szkoły Podstawowej nr 25 w Rzeszowie wszedł w życie 15.11.2017 r. Znajdują się w nim „warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego”. Do chwili obecnej nie dokonywano nowelizacji Statutu. Z informacji uzyskanej od Pani

Dyrektor wynika, że na wniosek Rady Rodziców 31.08.2018 r. wprowadzono jedynie zmodyfikowane, przedmiotowe systemy oceniania uczniów, które nie są częścią Statutu.

2. Rada Rodziców Szkoły Podstawowej nr 25 w Rzeszowie w dniu 23.01.2018 r. wystosowała pisemny wniosek do Dyrektora szkoły z prośbą o „zweryfikowanie i zmianę systemu oceniania uczniów”, a konkretnie ujednolicenie zasad oceniania w przedmiotowych systemach oceniania oraz zmianę „systemu wag ocen” lub rezygnację z „systemu wag ocen”.

Pani Dyrektor w dniu 27.04.2018 r. odpowiedziała pisemnie na ww. wniosek. Według niej „Rada Pedagogiczna nie widzi możliwości ujednolicenia zasad bieżącego oceniania ze wszystkich zajęć edukacyjnych, w szczególności wprowadzenia jednakowych wag ocen bieżących”. Pani Dyrektor zaznaczyła jednak, że „nauczycielskie zespoły przedmiotowe zredagują na nowo wszystkie przedmiotowe systemy oceniania tak, aby miały one tę samą formę oraz zawierały te same elementy i stały się przez to dla zainteresowanych bardziej czytelne. Systemy te zostaną przedstawione we wrześniu 2018 r.”.

3. Wnosząca pismo do Kuratorium, Pani _____ apeluje w imieniu rodziców klasy VIII B, o zmianę sposobu udostępniania prac pisemnych uczniów przez szkołę. Z pisma wynika że, rodzice chcieliby, aby sprawdzone i ocenione prace pisemne uczniów lub ich kopie były przynoszone przez uczniów do domu.

Pani _____ była osobiście w tej sprawie u dyrekcji szkoły 20.11.2018 r. Według dyrekcji, Pani _____ w czasie spotkania była wzburzona, natarczywa, przyjmowała postawę roszczeniową, żądała, podpierając się stanowiskiem MEN, natychmiastowej zmiany Statutu w zakresie udostępniania prac uczniów. Ponadto z protokołu rozmowy wynika, że w ocenie Pani _____ zapisy statutowe w tym zakresie nie są „przyjazne” rodzicom, dostosowane do ich oczekiwań i czasowej dyspozycyjności. Pani Dyrektor starała się wytłumaczyć matce, że zmiana Statutu jest możliwa po zaakceptowaniu tej zmiany przez Radę Pedagogiczną, wysłuchiwała wszystkich uwag Pani _____ Nie wydała jej kopii protokołu z przeprowadzonej rozmowy, ponieważ była oburzona zachowaniem Pani _____

Szkoła, w zakresie udostępniania sprawdzonych i ocenionych prac pisemnych uczniów, posiada następujący zapis w Statucie: „prace udostępniane są do wglądu tylko w budynku szkoły; uczniom – podczas lekcji z nauczycielem z danych zajęć edukacyjnych; rodzicom - w miejscu i czasie ustalonym z nauczycielem prowadzącym dane zajęcia edukacyjne”.

W czasie czynności kontrolnych ustalono, że w roku szkolnym 2018/2019, rodzice uczniów klasy VIII B: Pani _____ i Pan _____ z Rady Oddziałowej byli osobiście u nauczyciela matematyki, prosząc go o kopie prac pisemnych swoich dzieci. Zdaniem szkoły, „pomimo, że nauczycielka udostępniła im prace do wglądu, nie skorzystali z tej propozycji. Pani _____ i Pan _____ poprosili w imieniu wszystkich rodziców klasy, aby można było kopiować prace uczniów. Nauczycielka matematyki tłumaczyła im, że nie może im tego umożliwić, ponieważ jest to

indywidualna sprawa każdego ucznia, ponadto takie są zapisy w Statucie poza tym zadania ze sprawdzianów objęte są prawami autorskimi wydawnictw, w których są kupowane. W opinii nauczyciela matematyki, zadania z wydawnictw są odpowiednio wystandaryzowane, dlatego z nich korzysta. Nauczycielka obawia się też, że prace będą udostępniane w Internecie, jeżeli będzie możliwość ich kopiowania. Udostępnianie prac przez nauczyciela rodzicowi na terenie szkoły jest, zdaniem nauczyciela matematyki, korzystniejsze dla rodzica, ponieważ nauczyciel zwraca uwagę rodzicom na indywidualne problemy ucznia, udziela wskazówek do dalszej pracy. Nauczyciele są dostępni dla rodzica na każdą jego prośbę, nie utrudniają rodzicom dostępu do tych prac **i umożliwiają sporządzanie notatek**. Podczas następnego spotkania z nauczycielem matematyki, Pan dokonał wglądu w prace pisemne z matematyki swojego dziecka i uzyskał informacje dotyczące problemów, które wystąpiły na sprawdzianie”.

Należy zaznaczyć, że **umożliwianie rodzicom sporządzania notatek z prac pisemnych uczniów**, o którym zapewniła Pani Wicedyrektor – nauczyciel matematyki, **stoi w sprzeczności** z § 224 ust. 3 Statutu szkoły, który zakłada zakaz „kopiowania lub powielania prac pisemnych uczniów w jakiejkolwiek formie lub w jakikolwiek sposób, w szczególności nie może być fotografowana ani utrwalana w dowolnej postaci cyfrowej w całości lub w jakiejkolwiek części”. **W ocenie kontrolujących, zapis tej treści wskazuje na sposoby nieudostępniania rodzicom poprawionych pisemnych prac uczniów, choć ustawa nakłada na szkołę obowiązek określenia w Statucie sposobu udostępniania rodzicom prac.**

Pani Dyrektor w czasie zebrania Rady Pedagogicznej w dniu 14.01.2019 r. poddała pod dyskusję temat udostępniania prac uczniowskich i zaproponowała nowy zapis w Statucie o treści: „pisemne prace uczniów mogą być kopiowane na prośbę rodziców/prawnych opiekunów po napisaniu tego sprawdzianu przez wszystkich uczniów”. Pani stwierdziła, że: „[...] szkoła nie jest instytucją „spełniamy

marzenia każdego z rodziców”, Pani zgłosiła: „Nie blokujemy rodzicom wglądu do sprawdzianów. Pozwalając na kopiowanie sprawdzianów będziemy się tylko tłumaczyć z każdego zadania, zamiast pracować z uczniami”, Pani „Mam bardzo dobrze opracowane sprawdziany i wykorzystuję

je co roku. Gdybym umożliwiła kopiowanie, nie mogłabym wykorzystać ich w kolejnych latach, co bardzo by utrudniło mi pracę”, Pani

„[...] Po zaproponowanej przez Dyрекcję zmianie istnieje uzasadniona obawa, że Rodzice będą porównywać prace różnych uczniów, z czego mogą wyciągać różne wnioski, będą podważać zasadność oceny, sformułowanie pytań, itp. [...] Upublicznianie prac narusza również nasze dobra intelektualne”.

Z przytoczonych wypowiedzi nauczycieli wynika, że są nieprzychylni zmianom zapisów w Statucie dotyczących udostępniania rodzicom prac uczniów w oczekiwanej przez rodziców formie i **nie podjęli próby porozumienia z rodzicami w tym zakresie**. Obawiają się podważania wypracowanego przez nich systemu oceniania, naruszenia ochrony prac autorskich (treść zadań) oraz upubliczniania prac. Zgodnie z prawem, rodzice **powinni współdecydować w sprawach szkoły i uczestniczyć w podejmowanych decyzjach**. Szkoła

powinna **pozyskiwać i wykorzystywać opinie rodziców na temat swojej pracy**. Dotyczy to zarówno pojedynczych rodziców, rad oddziałowych jak i Rady Rodziców. Z rozmowy kontrolujących z przedstawicielami Rady Rodziców wynika, że pozytywnie oceniają współpracę ze szkołą oraz z rodzicami. W ich ocenie, dyrekcja wysłuchuje uwagi i sugestie Rady Rodziców, załatwia je w sposób zadowalający. Rada Rodziców przestrzega swoich kompetencji.

Pani dwukrotnie była obecna na zebraniu Rady Rodziców. 14.11.2018 r. przedstawiła stanowisko MEN w sprawie udostępniania rodzicom poprawionych prac uczniów. Rodzice przedstawiali swoje stanowisko w tej sprawie. Pani po raz kolejny zabrała głos sprawie udostępniania rodzicom poprawionych prac uczniów 16.01.2019 r. i przedstawiła rodzicom pismo wystosowane do Pani Dyrektora z prośbą o jego podpisanie. W piśmie znajdowała się prośba o poinformowanie Rady Rodziców, kiedy został uchwalony Statut szkoły i czy nie powinien być on zaopiniowany przez Radę Rodziców, zwłaszcza w zakresie udostępniania rodzicom poprawionych prac uczniów. Pani uznała, że zapisy w Statucie są w tym zakresie niezgodne z prawem. Rada Rodziców wstrzymała się z podpisaniem pisma, ze względu na błędy, które w jej odczuciu to pismo zawierało oraz ze względu na mającą się odbyć w tym zakresie kontrolę Kuratorium Oświaty w Rzeszowie. Rada Rodziców nie miała wiedzy i jest zaskoczona treścią pism, które Pani skierowała do Kuratorium bez porozumienia z radą.

4. Statut szkoły zakłada przekazanie uczniom, na pierwszych w miesiącu wrześniu lekcjach z poszczególnych zajęć edukacyjnych, informacji o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania, sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów, warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych. Fakt przekazania tych informacji, zgodnie ze Statutem, odnotowywany jest poprzez odpowiedni wpis w dzienniku lekcyjnym. Analiza tematyki lekcji w kl. VIII B wykazała, że ww. zapisy są nieprecyzyjne i nie pozwalają jednoznacznie stwierdzić czy uczniowie zostali w pełni zapoznani z wymaganymi informacjami. Przykładowe tematy: „O czym będziemy się uczyć na lekcjach języka polskiego w klasie ósmej? Przepisy BHP” (j. polski); „Zajęcia organizacyjne, przedstawienie Przedmiotowego Systemu Oceniania” (j. hiszpański), „Lekcja organizacyjna, zasady Bhp, kryteria oceniania” (j. niemiecki), „Lekcja organizacyjna, BHP, PSO. Przypomnienie układu SI i podanych wzorów” (fizyka).

Ponadto, w dokumentacji wywiadówki wychowawcy klasy brak odpowiedniego wpisu potwierdzającego przekazanie rodzicom na pierwszej w miesiącu wrześniu wywiadówce, informacji o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania, sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów, warunkach

i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, mimo, że taki obowiązek nakłada na wychowawców Statut. Należy zauważyć, że § 204, ust. 3 Statutu zakłada zwolnienie szkoły z obowiązku zapoznania ich z ww. informacjami w razie ich nieobecności na wywiadówkach, co jest niezgodne z przepisami prawa.

Z § 209 ust. 1 oraz z § 210 ust. 1 Statutu wynika, że ocenę celującą otrzymuje uczeń, który „bierze udział w konkursach i z sukcesami reprezentuje szkołę na zewnątrz; osiąga sukcesy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach, olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych lub na innych płaszczyznach aktywności”. Z powyższego zapisu wynika, że szkoła uznaje sukcesy w konkursach jako wymagane konieczne do otrzymania oceny celującej z zajęć edukacyjnych, co jest sprzeczne z definicją oceniania osiągnięć edukacyjnych ucznia, które „polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania”. Ponadto, § 225 ust. 2 zakłada, że: „przeprowadzane i oceniane przez nauczycieli próbne testy ósmoklasisty mogą być podstawą do wystawienia ocen bieżących z zajęć edukacyjnych, z których sprawdzały one stopień opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego”. Taki zapis sprzeczny jest z zakresem wymagań edukacyjnych na poszczególne śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne w poszczególnych klasach.

5. Analiza treści wymagań edukacyjnych z poszczególnych przedmiotów wykazała, że nauczyciele nie sformułowali wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych w poszczególnych klasach. Przykładowo, wymagania edukacyjne z fizyki odnoszą się do całego etapu edukacyjnego, nie zawierają podziału na oceny śródroczne i roczne w poszczególnych klasach. Sformułowane przez nauczyciela fizyki wymagania edukacyjne nie odnoszą się do zapisów wynikających z realizowanego przez nauczyciela programu nauczania fizyki, brak konkretnych treści programowych.

6. W czasie czynności kontrolnych przeanalizowano warunki i tryb otrzymywania przez uczniów wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych. § 259 ust. 1 pkt. 1 Statutu jako warunek do skorzystania z ww. trybu zakłada posiadanie przez ucznia usprawiedliwionych wszystkich godzin nieobecności w szkole w ciągu roku szkolnego. Zapis o takiej treści budzi wątpliwość z uwagi na to, że frekwencja ucznia na zajęciach edukacyjnych wpływa na ocenę zachowania. Ponadto zapisy ustawowe zakładają, że **ocena klasyfikacyjna zachowania nie może mieć wpływu na ocenę z zajęć edukacyjnych**. Zatem zapis o takiej treści jest niezgodny z przepisami prawa. Poza tym § 259 ust. 1 pkt 3 Statutu zakłada, że tylko uczeń, który ocenę z prac klasowych poprawił na oceny pozytywne

w wyznaczonym terminie, może skorzystać tego trybu. Opisywany warunek wyklucza i dyskryminuje uczniów, dla których przewidywaną oceną klasyfikacyjną jest ocena niedostateczna.

Uwagi i spostrzeżenia:

1. Warto wziąć pod uwagę stanowisko Ministerstwa Edukacji Narodowej, które zaleca, by przy wyborze sposobu udostępniania sprawdzonych prac, szkoła brała pod uwagę realne możliwości szybkiego otrzymania przez ucznia i jego rodziców danej pracy, np. przekazanie zainteresowanym oryginału pracy lub jego kopii, udostępnienie pracy do domu z prośbą o zwrot pracy podpisanej przez rodziców.
2. Należy zmodyfikować warunki określone w § 259 ust. 1 Statutu Szkoły Podstawowej nr 25 w Rzeszowie.
3. Należy przekazywać rodzicom kopię protokołów ze spotkań na ich wniosek.

V. Zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności kontroli:

1. **Zaleca się informować uczniów na początku roku szkolnego o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez uczniów poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych, o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych i precyzyjnie to dokumentować** zgodnie z art. 44b ust. 8 pkt 1-3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U.2018.1457 t.j.) oraz z § 204 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 Statutu Szkoły Podstawowej nr 25 w Rzeszowie.

Termin realizacji zalecenia: **od zaraz**

2. **Zaleca się informować rodziców na początku roku szkolnego o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez uczniów poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych, o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych i skutecznie to dokumentować** zgodnie z art. 44b ust. 8 pkt 1-3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U.2018.1457 t.j.) oraz § 204 ust. 1 i ust. 2 pkt. 2 Statutu Szkoły Podstawowej nr 25 w Rzeszowie.

Termin realizacji zalecenia: **od zaraz**

3. **Zaleca się tak znowelizować Statut Szkoły Podstawowej nr 25 w Rzeszowie, aby nie zawierał niezgodnego z prawem zapisu § 204 ust. 3** zgodnie z art. 44b ust. 8 oraz ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U.2018.1457 t.j.);

Termin realizacji zalecenia: **od zaraz**

4. **Zaleca się tak znowelizować Statut Szkoły Podstawowej nr 25 w Rzeszowie, aby nie zawierał niezgodnego z prawem zapisu § 225 ust. 2** zgodnie z art. 44b ust. 3 pkt.1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U.2018.1457 t.j.);

Termin realizacji zalecenia: **od zaraz**

5. **Zaleca się zweryfikować zapisy Statutu Szkoły Podstawowej nr 25 w Rzeszowie dotyczące oceniania w klasach I-III i IV-VIII i dostosować je do ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U.2018.1457 t.j.);**

Termin realizacji zalecenia: **od zaraz**

6. **Zaleca się sformułować wymagania edukacyjne z wszystkich przedmiotów niezbędne do otrzymania przez uczniów poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych** zgodnie z art. 44b ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U.2018.1457 t.j.);

Termin realizacji zalecenia: **od zaraz**

7. **Zaleca się precyzyjnie określić w Statucie Szkoły Podstawowej nr 25 w Rzeszowie sposób udostępniania rodzicom pisemnych prac uczniów** zgodnie z art. 44e ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U.2018.1457 t.j.);
8. **Zaleca się podjąć działania, aby rodzice stali się partnerami szkoły** zgodnie z pkt. II, podpunktem 7 załącznika do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. 2017.1611).

Pouczenie 1:

Na podstawie § 18 ust. 1 rozporządzenia MEN z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. 2017.1658) Dyrektor szkoły, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

Dyrektor szkoły, zgodnie z art. 55 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U.2017.59 ze zm.), w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, a w przypadku

M

bc

wniesienia zastrzeżeń w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:

- a) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń;
- b) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

Protokół podpisali:

DYREKTOR

Rzeszów 30.01.2019 r. *Zięba*
mgr Bożena Zięba
(miejsce, data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły)

WIZYTATOR

Ćwikła
Magdalena Ćwikła

.....
(miejsce, data i podpisy kontrolujących)

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor szkoły, a drugi włącza się do akt kontroli.

DYREKTOR

Zięba
mgr Bożena Zięba

Poświadczam odbiór protokołu kontroli:
(podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły)

Rzeszów

dnia 30.01.2019 r.

Odmawiam podpisania protokołu kontroli:
(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora)

Pouczenie 2:

Na podstawie § 17 ust. 1 rozporządzenia MEN z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2017.1658), dyrektor szkoły lub placówki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania wyjaśnienia dotyczące przyczyn odmowy.